

fang. I en Tale, som den højtærede Indenrigsminister holdt den 3. Februar, sagde han følgende: „Vi maa reducere Statsbudgettet ned til Niveauet fra 1914, forøget i Forhold til den øgede Befolkning, det udvidede Landomraade og det højere Prisniveau.“ Den højtærede Indenrigsminister gjode ved disse Ord vistnok Ende paa Forestillinger, som har hersket i Befolkningen, og hvorefter der kunde være Tale om at vende tilbage til 1914's Niveau, idet ogsaa den Talemaade, som saa hyppigt findes i disse Forslags Bemærkninger om, at Kronen har vundet sin gamle Værdi, misforstaas af mange. Den Omstændighed, at den har vundet sin relative Værdi, som den var tidligere, i Forhold til Udlandets Mønt, betyder jo ikke, at den har vundet sin gamle Værdi; og det har jo den højtærede Indenrigsminister rigtigt peget paa ved at nævne det højere Prisniveau nu. Men saaledes som den højtærede Minister ridsede Stillingen op, vil det være nødvendigt at føje nogle Ting til, for at man skal kunne acceptere dette Grundlag. Det er nødvendigt at sige, at man med Hensyn til Statsbudgettets nuværende Højde maa tage passende Hensyn til den forøgede Rentebyrde, som Staten har paadraget sig under og efter Krigen, og ligeledes til den forøgede Rentebyrde ved de Laan, som jo forberedes til den Dækning med Hensyn til Landmandsbanken, som man taler om. Endvidere maa der tages Hensyn til den naturlige og af alle forudsete Vækst af de i 1914 bestaaende Statsopgaver og i Tilkomsten af nogle nye, som Regeringen ikke har opgivet. Hvis man ikke gør denne Tilføjelse til, hvad den højtærede Indenrigsminister sagde, vilde det jo betyde, at man ved en saadan Udgiftsreduktion ikke blot førte Landet tilbage til 1914, men i Virkeligheden mange, mange Aar yderligere tilbage; og det vilde tillige betyde, at man saa ganske forkert paa den nuværende Krise. Den er først og fremmest en ulykkelig Formueomvæltning, Tab og Formindskelse af mange Værdier og stor Forøgelse af andre, tillige midlertidig stor Nedgang i Indtægt, og endvidere for de offentlige Organer en rent øjeblikkelig Krise, som er overstaaet, naar der er tilvejet bragt Ligevægt mellem de offentlige Indtægter og Udgifter.

Vi kan derfor ikke erkende, at der i selve Tallet 60 Millioner, som her er nævnt, er sagt noget af afgørende rigtig Betydning for Statens finansielle Krises Overvindelse. Den højtærede Statsminister har meget rigtigt sagt, at der „heldigvis ingen Grund er til at tro, at vi ikke indenfor alle vort Lands betydende Erhvervsgræne skulde være andre Lande fuldt

ud jævnbrydige; tværtimod er Forholdet snarere det, at vi paa de fleste Omraader har endog bedre Erhvervsmuligheder, end adskillige andre Lande har“. Men derfor er det ogsaa nødvendigt i den nuværende Situation at handle med stor Omtanke, for at man ikke i en øjeblikkelig Desperation og Depression skal komme til at ødelægge, hvad der er af den største Betydning for den store Befolknings Tilværelse og for hele Landets sociale Niveau.

Vi er enige i den Grundbetragtning, at Forandringen i Kronens Værdi gør det nødvendigt ikke blot at bortskære Luksusudgifterne, men at lade Kronens nuværende Værdi være Rettesnor for Statens samlede Ydelse. Man har ført en Politik, hvis baade Formaal og Middel var at tvinge Nationalbanken til en Indskrænkning af dens Antal af Sedler. En nødvendig Konsekvens deraf er, at Befolkningen og Befolkningens Organer har et mindre Seddelantal at disponere over, og det, som vil være en Konsekvens af den nuværende, sejrige Kronepolitik, vil være at bringe det nye Seddelantal ind i Statshusholdningen, begrænse den i Overensstemmelse med, hvad der kronemæssigt er foregaaet. Herved sker der ingen Nedsættelse. Ja, Børn plejer undertiden ikke at kunne kende Pengestykkers Værdi og betegner dem kun som „Penge“. Hvis et Barn har i sin Haand to halve Kroner og en hel, og en anden kommer og ombytter de to halve Kroner med en hel, saa vil Barnet maaske sige: Jeg havde tre Penge, og du har taget en Penge fra mig. Men Barnet havde dog akkurat det samme i sin Haand. Det danske Samfund skulde være saa forstandigt, at det kunde se dette og ikke betragte enhver Ombytning af to halve Kroner med en hel som en Plyndring. En saadan Betragtning fik Udtryk i meget af, hvad den tidligere Statsminister sagde.

Der er efter vor Opfattelse ingen Mulighed for under en saa alvorlig Krise som den nuværende og under en saa vedvarende Omvæltning af Samfundsværdierne at bevare Udgifterne helt uberørte, naar dette, at lade dem uberørte, vil betyde en faktisk Stigning. Man maa nemlig have i Erindring, at hvis man gør dette, lader man andre og til visse maaske lige saa nødlidende Dele af Samfundet betale denne faktiske Stigning.

Det er endvidere aldeles nødvendigt at tilvejebringe en Nedsættelse af Statsudgifterne for derigennem at naa til et lavere Pristal. Jeg har sagt det før, men jeg gentager det endnu en Gang, at vi kan ikke blive staaende ved et Pristal paa 181 uden at udsætte hele vor Samfundsökonomi og vort